

■ Comunicat de premsa ■

Destacat per Nature Reviews Gastroenterology & Hepatology en el seu número de maig

Investigadors del VHIR descriuen per primera vegada alteracions biològiques en la síndrome de l'intestí irritable

- Aquesta base orgànica de la síndrome de l'intestí irritable pot suposar el fonament sobre el qual identificar dianes diagnòstiques i terapèutiques específiques de la malaltia
- Aquesta troballa allunya la malaltia de la idea de trastorn funcional i fins i tot de l'origen psicològic que se li pressuposava

Barcelona, 19 d'abril de 2012. - Un equip del grup de recerca en Fisiologia i Fisiopatologia Digestiva la Vall d'Hebron Institut de Recerca (VHIR) ha descrit, per primera vegada, alteracions moleculars en la síndrome de l'intestí irritable. Aquesta troballa canvia radicalment la visió que es tenia fins ara d'una malaltia considerada funcional i sense traducció biològica, per la visió d'una entitat amb alteracions biològiques subjacents a nivell de l'intestí. Aquesta descripció inicial d'una alteració orgànica de la síndrome de l'intestí irritable pot suposar, per començar, un pilar sobre el qual identificar dianes diagnòstiques i terapèutiques específiques de la malaltia i, d'aquesta manera, poder desenvolupar marcadors útils per al diagnòstic positiu i noves eines de tractament dirigides al nucli del problema. A mig termini aquesta troballa suposarà un gran avanç respecte als tractaments simptomàtics que s'usen en l'actualitat.

Els resultats d'aquest estudi, publicats a *'American Journal of Gastroenterology'* i, ara, destacats per *'Nature Reviews Gastroenterology & Hepatology'*, causa de les implicacions i el canvi de paradigma que suposa per aquesta malaltia, se centren en els següents aspectes: alteracions distintives de la normalitat en el perfil dels gens expressats en l'intestí; major activació de cèl·lules immunològiques com ara el mastòcit i senyalització anòmala entre cèl·lules en l'intestí prim (concretament en el jejú) d'aquests pacients, alteracions que s'associen a la gravetat de la simptomatologia.

Un canvi de paradigma per a la síndrome de l'intestí irritable

La Síndrome de l'intestí irritable (conegut també com colon irritable) és la malaltia gastrointestinal més freqüent en clínica, observada en el món occidental, ja que afecta de mitjana al 15% de la població adulta i representa, segons els experts, el 1-2% de tota la despesa sanitària. La seva simptomatologia inclou dolor abdominal crònic i recurrent, acompanyat d'alteracions del ritme intestinal que van des del restrenyiment fins a la diarrea intermitent crònica, passant, en el cas d'alguns pacients, per períodes alternants de restrenyiment i diarrea. Aquesta simptomatologia pot durar fins i tot diversos anys seguits i afecta considerablement la qualitat de vida d'aquests pacients. **"Totes les dades trobades des que vam començar a estudiar aquesta malaltia, han anat donant forma a un nou enfocament diagnòstic. Fins ara el diagnòstic se sustentava fonamentalment en la naturalesa crònica dels símptomes sense l'existència de signes evidents de malaltia orgànica"**. puntualitza el Dr Javier Santos, responsable de l'estudi.

Per a més informació:

Fran García. Responsable de Comunicació del Institut de Recerca. Tel. 666 215 168. fran.garcia@vhir.org

Margarida Mas. Comunicació científica. Tel. 626 523 034. ir.vhebron@galenia.net;

Una base mecanicista substitueix a la hipòtesi de l'origen psicològic i purament funcional de la malaltia

Gràcies a estudis epidemiològics previs, s'ha identificat una predisposició a patir aquesta síndrome en aquelles persones amb un elevat nivell d'estrès psicològic, amb una història clínica d'infeccions gastrointestinals o amb la presència de determinats factors genètics. Aquestes característiques alteren una funció fonamental de l'intestí per a la protecció davant el medi extern: la permeabilitat de la barrera intestinal. L'alteració d'aquesta funció protectora facilitaria l'entrada a l'organisme d'agents patògens i toxines, predisposant al desenvolupament de la malaltia.

Aquest mateix grup ja va demostrar que l'excés d'estrès vital produeix, entre altres problemes, una alteració en aquesta barrera intestinal, sobretot en dones. En particular el cúmul de situacions vitals comunes (per exemple: mort o malaltia de familiars, situació econòmica angoixant, problemes laborals o sentimentals) sofertes durant l'últim any, provoca respostes anòmales en la mucosa del jejú que desequilibren la correcta regulació de la seva fisiologia. **"Durant l'últim any, la situació de crisi ha agreujat l'estat d'alguns pacients o ha fet que altres debutessin amb símptomes"**, explica el Dr Santos. **"En l'estudi previ"**, afegix, **"relacionem el possible desenvolupament de la malaltia amb respostes hormonals i nervioses degudes a l'estrès, sobretot en dones en dones sanes amb predisposició genètica, l'intestí de les quals va mostrar una resposta defectuosa dominada per una menor secreció d'aigua i per un augment significatiu de la permeabilitat que, en conseqüència, reduïa la seva capacitat per arrossegar els agents exògens nocius "**.

L'actual treball va un pas més lluny i identifica un conjunt d'alteracions immunològiques i moleculars distintives en la barrera intestinal y el funcionament del sistema immunològic de l'intestí. Concretament s'ha establert el paper clau dels mastòcits -unes cèl·lules de defensa encarregades d'eliminar i contrarestar agressions externes- i algunes vies implicades en la seva activació- i apoptosi o suïcidi cel·lular. Aquests mastòcits tenen una funció clau en la resposta inflamatòria a aquest nivell. **"L'estudi ha correlacionat, de manera significativa, la menor expressió de proteïnes estructurals i dels gens que les regulen, en una part concreta de l'epiteli intestinal, amb la major activació dels mastòcits presents en el jejú. A més, tot això també s'associa amb la simptomatologia de la síndrome de l'intestí irritable, la qual cosa podria indicar que a major alteració estructural, major gravetat de la malaltia"**, conclou el Dr Santos.

Per al responsable de la investigació, **"amb aquestes troballes, ara el mètode haurà d'evolucionar positivament. Estem treballant per poder traduir aquest descobriment en paràmetres mesurables en sang perifèrica y en el desenvolupament de biomarcadors i tenir, així, un suport analític que ens ajudi en el diagnòstic, fins ara fonamentalment clínic "**. Mentre es busquen aquestes eines diagnòstiques i davant d'una simptomatologia que, de vegades, necessita d'un diagnòstic que descarti altres processos, hi ha l'opció de realitzar una biòpsia intestinal i buscar aquestes alteracions biològiques en la mucosa de l'intestí d'aquests pacients.

El Vall d'Hebron Institut de Recerca (VHIR) és un centre de recerca creat l'any 1994, que forma part de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron (HUVH) de l'Institut Català de la Salut (ICS), i està associat a la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB).

Per a més informació:

Fran García. Responsable de Comunicació del Institut de Recerca. Tel. 666 215 168. fran.garcia@vhir.org

Margarida Mas. Comunicació científica. Tel. 626 523 034. ir.vhebron@galenia.net;